BIBLIOTECA CENTRALĂ ASOCIAȚIUNII SIBIU

Anul 47-lea Duminică 19 Noemvrie 1939 Nr. 47

FOAIA POPORULUI

Cea mai veche foaie poporală, națională și politică, înființată la anul 1892

Un număr: 3 lei — Apare în fiecare Duminecă — Un număr: 3 lei

PREȚUL ABONAMENTULUI
Pe un an . . . . . Lei 140·—
Pe o jumătate de an . . . . Lei 70·—
Pentru America 3 dolari pe un an întreg
Pentru societăți și autorități 300 lei anual

Director-Proprietar : N. BRATU, fost Senator

Redacția și Administrația :
Sibiu, strada Regina Maria No. 57

Inreg. la Trib. Sibiu No. 187—1938.

INSERATE
se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
Sibiu, str. Regina Maria 57 (fostă Cisnădiei
Prețul inseratelor
Un șir petit 8 Lei pentru fiecare publicare

Sărbătoarea recoltei

Asupra acestei noui întocmiri în țara noastră, am primit dela locurile competente următoarele amănunte:

Prin înalta dorință a M. S. Regelui, s'au instituit concursurile agricole și începând de anul acesta vom avea o zi de bucurie și răsplată pentru vrednicia muncitorilor de brazdă, vom avea o *„sărbătoare a recoltei"*.

Țara noastră de țărani și de mucenici ai plugului și coasei, trebue să-și dea ofranda de răsplată și de bucurie pentru cei care *dau pâinea* și *belșugul*.

In ziua de 12 Noembrie a. c. a avut loc în 58 *de județe* concursul grâului și porumbului. Grâul și porumbul sunt culturile de bază ale agriculturii românești.

Dacă avem din belșug aceste două produse agricole, pentru consumul din țară și pentru exportul peste hotare, atunci buna stare domnește la toți cetățenii acestei țări.

Concursul grâului și porumbului răsplătește pe acei plugari, cari lucrează cât mai bine și produc cât mai mult.

Concursul stabilește soiurile cele mai bune de grâu și porumb, ca să fie răspândite în *județul respectiv*.

Concursul stabilește necesitatea a două arături și lucrările tehnice cerute de știința agricolă.

Astăzi mai mult ca oricând trebue să prețuim și să cultivăm două forțe: Armata și forța productivă a Națiunei.

Iată dece Duminica trecută în toate capitalele de județe, unde avem astăzi hambarele și coșarele pline de roada muncii, s'au *premiat și sărbătorit cei mai buni plugari ai Țării*.

S'au împărțit premii în valoare de șapte milioane lei. In afară de bani, agricultorii mai primesc diplome, medalii de aur, argint și bronz. In unele județe s'au dat ca premii și mașini agricole.

Grâul și porumbul celor cari au participat la concurs a fost calificat după analizele făcute de stațiunile de cercetări agronomice și a notelor date de Comisiunile de premiere. Festivitățile s'au bucurat de prezența tuturor autorităților.

După premierele la județe, se va ține în ziua de 19 Noembrie, în Capitală, concursul național al grâului și porumbului.

Aici se vor acorda premii pe țară; premiile se vor da în bani în valoare de 440.000 lei, diplome și medalii de aur.

La această sărbătoare vor participa câte cinci țărani premiați din toate județele țării, vor fi prezenți toți agricultorii mari și mici, cari au fost premiați.

Festivitatea va avea loc la Institutul de Cercetări agronomice, și cu această ocaziune se va organiza o expoziție a grâului și porumbului, unde vor fi prezentate toate probele premiaților.

Se cuvine ca la această *„Sărbătoare a Recoltei"*, să participe *întreaga suflare românească*, aducând omagiul nostru plugarilor: *„Armata noastră în timp de pace și de războiu"*.

*

Cât mai multe îndemnuri pentru ridicarea culturii grâului și porumbului — calitativ și cantitativ — va duce desigur la bunăstarea țărănimii, iar îndrumătorii vor avea răsplata dorită.

Mersul războiului

— Cu amănunte mai importante din cursul săptămânii —

Săptămâna trecută s'a sfârșit cu două importante evenimente: In ziua de 7 Noemvrie Regele Leopold al Belgiei și Regina Wilhelmina a Olandei au încercat să mijlocească pace între țările în războiu, iar a doua zi, în seara de 8 Noemvrie, la München se plănuise un asasinat contra cancelarului Hitler, care n'a izbutit.

Aceste două evenimente, destul de importante, — fiecare în felul său, — e de înțeles că au produs oarecare încetineală, ba chiar amorțeală, pe frontul dela vest. Luptele aproape încetase. E drept, că vremea încă este neprielnică. Acum din nou se vorbește despre „marea ofensivă germană". Luându-le pe rând, vom scoate la iveală punctele mai importante, din cele întâmplate în cursul acestei săptămâni.

Răspunsul Angliei și Franței, asupra propunerii de pace, a fost dat Duminica trecută. Il publicăm la pagina 3 a foii de azi. Merită a fi citit. E un document istoric, despre care foarte probabil se va mai vorbi.

*

Răspunsul Germaniei a urmat abia Miercuri acum (15 Nov.) Și de unde la început se lățise știrea, că propunerea de pace va fi studiată de aproape la Berlin, — la urmă s'a dat un scurt răspuns verbal, de câteva cuvinte, prin mijlocirea miniștrilor plenipotențiari.

Cum se poate explica aceasta? In unele cercuri se susține, că Germania a fost foarte neplăcut atinsă, văzând cererea de reînființare și a Austriei, nu numai a Cehoslovaciei și Poloniei etc. etc.

Se constată, deci, că pentru moment nu sunt sorți de pace. Ca urmare se vor porni noui lupte, pe pământ, în aer și pe apă. (Vezi cele scrise la pag. 4).

In urma atentatului dela München, s'au pornit cele mai întinse cercetări. Rezultatul nu se cunoaște. Atentatorul n'a fost descoperit. Doar atâta s'a anunțat: în luna August a umblat prin podul acelei case un lucrător, care după aceea a dispărut. De urmă nu i se dă și nimeni nu știe cine a fost.

Indată după atentat s'a presupus, că la mijloc ar fi oficiul de spionaj englez. Dar dovezi nu s'au publicat până acum. Nici nu se mai susține în mod serios această părere. Ei, atunci cine a fost? Mister!...

*

Asupra mersului războiului sunt de reținut alte câteva momente, între cari declarațiile Lordului Amiral Churchill, care se arată foarte neînduplecat. Pe scurt, el spune: sau învingem, sau murim! (Vezi cuprinsul vorbirii la pag. 2).

In vederea luptelor viitoare, Englezii și Francezii fac enorme pregătiri, atât acasă cât și în toată lumea. America încă le promite ajutor cu armament. Mai nou s'a vestit, că Americanii vor livra în curând până la 2500 avioane lunar. Bagseama în urma unei știri din izvor german, care spunea, că în curând Germania va putea construi 30.000 avioane anual.

Se mai spune, pe de altă parte, că Germanii vor porni la nouile atacuri cu un nou tip de avioane, mai repezi ca cele de acum, iar submarinele vor fi mai mici și mai multe. De asemenea e vorba, ca Germania să-și construiască o a doua linie Siegfried, înapoia celei de acum. Se gândesc deci la vremuri mai grele.

Ocuparea Olandei și a Belgiei nu mai este așa amenințătoare, ca în săptămâna trecută. Sunt însă mulți, cari susțin, că pericolul n'a trecut cu totul. Acum, venind cei doi suverani cu propunerea de pace, tocmai când planul era aproape de înfăptuire — plus și atentatul dela München — s'a produs oarecare încurcală... Așa susțin unii.

Pe de altă parte, Olanda încă n'a glumit. Când a văzut că pericolul e tot mai mare, a dat drumul mării... Doamne, Doamne, ce grozăvie! Zeci de ani au lucrat bieții oameni — pentru care fapt Olandezii sunt admirați de toată lumea! — ca să-și facă scuturi contra revărsării apelor mării în țara lor, iar acum ei înșiși, au dat drumul apelor... Mai bine inundăm țara — și-au zis — decât să ne pierdem independența (neatîrnarea) țării.

E un caz acesta, de mare eroism, în supremul cias al disperării, care a mişcat multe inimi în lume. Mica ţărişoară, Olanda, e pe buzele tuturor popoarelor civilizate!

*

Colosul dela Nord încă nu stă pe loc. In ultimele săptămâni, Ruşii au voit „să ocrotească" pe Finlandezi, cărora le cere schimbarea unor teritorii. Dar Finlandezii — un popor asemănător Olandezilor în muncă — nu s'au învoit pânnă acum. Ce vor face în viitor, vom vedea.

E de observat aci, că atât pentru Finlanda, cât şi pentru Olanda, America arată o deosebită consideraţie. Ba se prea poate, — spun unii, — că, dacă Belgia şi Olanda vor fi atacate de Germania, Statele Unite s ă chibzuiască o eventuală intrare în răsboiu, pentru apărarea drepturilor popoarelor mici.

Rusia caută de prezent domolirea frecărilor în Extremul Orient. Asta îi convine şi Japoniei, mai cu seamă dacă ambele se vor putea înţelege pe pielea... Chinei.

Fapt este, că răsboiul chino-japonez a cam amorţit. Consfătuiri ruso-japoneze sunt în curs. Rezultatul se va cunoaşte în curând.

Pe de altă parte, America încă veghează asupra Chinei. Statele Unite nu vor să lase pe Japonezi şi Ruşi să facă acum ce vreau în China, după ce Englezii şi Francezii au de lucru în Europa.

N. B.

De unde a pornit încordarea germano-olandeză?

In ultimele zile s'au aflat tot mai multe ştiri, asupra cauzelor cari au pricinuit încordarea la graniţa dinspre Germania, a Olandei şi Belgiei. Iată ce a anunţat între altele corespondentul din Amsterdam (mare oraş olandez) al ziarului englez „Times":

Olanda şi Belgia au fost încunoştiinţate că Germania plănueşte un violent atac împotriva Marei Britanii la o dată apropiată. Berlinul a lăsat să se înţeleagă, că ţările mici vor trebui să adopte o atitudine indulgentă (adecă să stea pe loc), în cazul când escadrilele germane ar sbura pe deasupra teritoriului lor sau dacă submarinele germane ar pătrunde în apele lor teritoriale. S'ar fi spus, că Germanii nu o vor face aceasta intenţionat, dar în cazul când s'ar produce aterizări forţate sau dacă submarinele ar fi obligate să intre în apele teritoriale ale Belgiei şi Olandei, Germania aşteaptă o atitudine indulgentă (să-i lase în voe pe Germani).

Aceasta ar explica măsurile de precauţie, care au fost luate de cele două ţări, ele nevoind să urmeze un astfel de sfat, adecă să se lase ocupate.

Cum se judecă în Anglia răsboiul contra Germaniei

Declaraiile primului Lord al Amiralităţii W. Churchill

Londra, 14 Nov. (Rador). — D. Winston Churchill, primul lord al Amiralităţii (ministrul marinei engleze), a ţinut la radio o cuvântare.

După ce a arătat, că Anglia a făcut tot ce-i sta în putinţă pentru a înconjura răsboiul şi că a primit, de dragul păcii, multe lucruri pe care altfel nu le-ar fi îngăduit, oratorul a spus între altele următoarele:

Astăzi însă suntem în răsboiu şi avem intenţia de a face răsboiul şi de a-l continua până ce adversarul va fi sătul de răsboi. Il vom duce cât vom putea, cu cele mai bune mijloace ale noastre, care nu sunt de bagatelizat şi care continuă să crească.

Ştiţi că, personal, n'am fost totdeauna de acord cu d. prim-ministru Chamberlain, dar îl cunosc bine şi pot să vă spun, că el va lupta pentru victorie cu aceeaşi stăruinţă cu care a luptat pentru pace.

Puteţi considera ca o stare absolută că: *ori se nimiceşte tot ceeace dă putinţa de a fi a Marei Britanii şi a Franţei şi lumea modernă, ori Hitler şi regimul naţional-socialist vor fi sdrobiţi şi distruşi.*

Vorbind despre ameninţările aruncate Marei Britanii de către Germania, d. Churchill a declarat, că acestea nu-l sperie câtuşi de puţin, ci mai curând sunt dovezi de mare slăbiciune din partea inamicului.

Aliaţii — a continuat oratorul — au fost plăcut surprinşi de aceste zece săptămâni de răgaz, pe care le-au avut pentru a-şi desăvârşi pregătirile. Suntem acum într'o situaţie foarte deosebită de cea în care ne aflam acum zece săptămâni. Suntem mult mai bine pregătiţi decât eram la începutul lui Septembrie: marina noastră e mai puternică; forţele noastre contra submarinelor sunt de trei ori mai numeroase; aviaţia noastră s'a întărit mult, iar armata noastră creşte ca număr şi se îmbunătăţeşte pe fiecare zi.

D. Churchill şi-a exprimat apoi astfel încrederea în viitor: In ce mă priveşte, nu mă îndoesc că *timpul lucrează în favoarea noastră.* Voiu spune chiar că, dacă trecem de iarnă fără să se întâmple vreun eveniment mare, înseamnă că vom fi câştigat prima campanie din acest răsboiu şi în primăvară vom putea să ne punem pe lucru mult mai puternici, mai bine organizaţi şi mai înarmaţi decât am fost vreodată.

Subliniind succesele diplomatice obţinute de aliaţi dela începutul răsboiului, primul lord al Amiralităţii a declarat: O lungă serie de evenimente importante s'au desfăşurat în favoarea noastră. Italia, de care ne-am putut teme, că s'ar îndepărta dela asociaţia ei istorică cu Anglia şi cu Franţa în Mediterana — asociaţie care va deveni din ce în ce mai rodnică — a rămas într'o strictă neutralitate. Nici o neînţelegere nu s'a ivit între noi şi Japonia. Iar importanţa tratatului de alianţă încheiat între Anglia Franţa şi Turcia nu poate fi trecut cu vederea de nimeni.

Ocupându-se de situaţia Belgiei şi Olandei, oratorul a spus următoarele: *Voiu spune fără înconjur, că soarta Olandei şi a Belgiei, ca şi a Poloniei, Cehoslovaciei şi Austriei, va fi hotărîtă de victoria imperiului britanic şi a republicei franceze. Dacă suntem învinşi, toţi vor fi sclavi şi nu vor mai rămâne decât Statele Unite să apere drepturile omului. Dacă nu suntem învinşi, toate aceste ţări vor scăpa şi îşi vor regăsi viaţa şi libertatea.*

D. Churchill şi-a încheiat cuvântarea afirmând, că nimicirea dominaţiei naţional-socialiste asupra Germaniei va pregăti calea spre o înţelegere între oamenii din toate ţările.

Din planurile germane pentru colonii

In cercurile oficiale germane se spune că graniţa răsăriteană a Germaniei va fi modificată în comparaţie cu proectele iniţiale germane.

Teritoriul noului stat polonez va fi mai mic decât o treime din fosta Polonie. Pe acest teritoriu vor trăi vreo 20 de milioane polonezi şi trei milioane de evrei.

Se presupune, că noua graniţă răsăriteană a Germaniei va merge pe o linie dreaptă din partea răsăriteană a Sileziei până la Prusia răsăriteană. Cracovia, centrul cultural al Poloniei şi Censtohova, vor rămâne în graniţele statului polonez.

In fostele teritorii ale statului polonez, care vor fi anexate Germaniei, vor putea fi colonizaţi cam opt milioane de colonişti germani. Aceasta însă este o problemă de zeci de ani de zile.

Repatrierea Germanilor din toate ţările europene şi în special din ţările dunărene, este o operaţie grea şi costisitoare, care va putea cere mult timp.

Plecarea locuitorilor poloni din fostele regiuni ale Poloniei va dura şi ea destul de multă vreme, totodată însă se vor lua măsuri ca pământul să nu rămână nelucrat nici un singur an de zile. In acest fel, majoritatea Polonezilor, care se găsesc în teritoriul anexat de Germania, vor mai putea sta acolo, mai mulţi ani.

In Berlin se arată, că în Europa există vreo cinci milioane de germani, inclusiv coloniştii de pe Volga. Totuşi este probabil, ca mulţi dintre aceştia să rămână pe locurile lor şi aceasta este valabil în primul rând pentru Germanii cari trăesc în Rusia. Despre repatrierea germanilor din Rusia Sovietică nici nu poate fi vorba.

Colonizarea regiunilor poloneze se va face deci nu numai cu ajutorul Germanilor din străinătate.

Care e situaţia între Finlanda şi Rusia?

In săptămânile trecute se părea cât p'aci să înceapă răsboiul între Rusia şi Finlanda. Rusia cere între altele un schimb de teritorii la graniţa celor două ţări. Finlanda nu se învoeşte.

Pentru tranşarea chestiunilor, guvernul Finlandei a trimis în două rânduri o comisie la Moscova. Ultima comisie a stat 12 zile. Asupra unor lucruri s'au înţeles, dar asupra schimbului de teritoriu n'au putut cădea la înţelegere. Intors acasă, şeful delegaţiei fine Pasikivi a declarat între altele următoarele :

Nici una din părţi n'a declarat negocierile rupte, deşi nu se ştie încă, dacă şi când vor fi reluate convorbirile.

Din amândouă părţile s'a arătat dorinţa de a se ajunge la o înţelegere totală. O soluţie parţială nu este posibilă actualmente, dat fiind că toate chestiunile formează un tot inseparabil (nu se pot separa), deşi nu s'a realizat un acord asupra celor mai multe dintre ele.

Dacă s'ar fi încheiat un acord de ansamblu (politic), — a terminat d. Pasikivi, — el ar fi fost urmat de un acord economic.

Finlanda vrea să trăiască în pace cu Rusia. Măsurile luate de Finlanda sunt de natură defensivă (de apărare), prin faptul că a făcut unele concentrări.

Ce au răspuns Anglia și Franța

la mesagiul de pace al Regelui Belgiei și Reginei Olandei

Răspunsul Angliei

La mesagiul de mijlocire a păcii adresat de Majestăţile Lor Regina Wilhelmina a Olandei şi Regele Leopold al Belgiei, către Majestatea Sa Regele George al Marei Britanii, acesta din urmă a răspuns la 12 Noemvrie, următoarele:

1. — Am examinat cu grijă împreună cu guvernele mele din Regatul Unit, Canada, Australia, Noua Zelandă şi Uniunea Sud-africană apelul pe care Majestatea Voastră şi M. S. Regina Olandei mi l-aţi adresat în ziua de 7 Noembrie.

2. — Imi amintesc de apelul pe care M. V. şi M. S. Regina Olandei l-aţi dat în ziua de 23 August în numele şefilor de state ai grupului Oslo şi în care aţi cerut ca neînţelegerile şi revendicările (pretensiunile) să fie supuse unor negocieri conduse în spirit de conlucrare frăţească.

Guvernul meu şi guvernul francez au trimis răspunsuri favorabile la acest apel.

3. — Mi-aduc aminte deasemeni de propunerea de bune servicii făcută de M. V. şi de M. S. Regina Olandei guvernului meu şi guvernelor francez, german, italian şi polonez în ziua de 28 August. Această propunere a fost bine primită de guvernul meu ca şi de guvernele francez, italian şi polonez. Câteva zile mai târziu, guvernul german deslănţuia atacul neprovocat împotriva Poloniei.

4. — Guvernele mele preţuesc adânc spiritul care însufleţeşte propunerea M. V. şi ar fi totdeauna dispuse să examineze bazele raţionale (cu rost) şi sigure ale unei păci drepte. Acesta este şi a fost totdeauna dorinţa mea, ca războiul să nu dureze nici cu o zi mai mult decât este absolut necesar şi pot prin urmare să răspund imediat unei părţi din apelul M. V., în care se declară dornică să înlesnească căutarea elementelor unui eventual acord.

5. — Condiţiile principale, pe care suntem hotărîţi să le dobândim spre a asigura o pace onorabilă, au fost mai de mult expuse lămurit. Documentele care au şi fost publicate dela începutul războiului lămuresc bine origina acestuia şi statornicesc răspunderea deslănţuirii lui. Popoarele mele au luat armele numai după ce orice sforţare cu putinţă a fost făcută pentru salvarea păcii.

6. — Prilejul imediat al intrării noastre în războiu a fost agresiunea germană împotriva Poloniei. Dar această agresiune a constituit numai o pildă nouă a politicei germane faţă de vecinii ei, iar scopul cel mai general pentru care se bat astăzi popoarele mele este *de a asigura, că Europa poate fi despovărată*, aşa cum a declarat primul meu ministru din Regatul Unit, *de teama mereu reînoită a unei agresiuni germane*, astfel încât *să se îngăduie popoarelor Europei de a-şi păstra independenţa şi libertatea şi de a împiedica pe viitor recursul la forţă în locul folosirii mijloacelor paşnice pentru rezolvarea neînţelegerilor internaţionale.*

Aceste sincere scopuri au fost desvoltate şi subliniate în mai multe rânduri, în deosebi de primul ministru la 12 Octombrie în Camera Comunelor şi de secretarul de stat al afacerilor străine la 2 Noembrie în Camera Lorzilor.

7. — Elementele cari, după părerea guvernelor mele, trebuiesc să facă parte din orice reglementare, se desprind clar şi lămurit din aceste declaraţii politice. In cazul când M. V. ar fi în măsură să-mi comunice propuneri germane cu un astfel de caracter, încât să ofere realmente (de fapt) sorţi pentru a se atinge scopul pe care l-am descris mai sus, pot să spun îndată că guvernele mele vor arăta examinarea cea mai atentă.

Răspunsul Franţei

Iată şi răspunsul preşedintelui republicei franceze Lebrun, dat reginei Wilhelmina şi Regelui Leopold:

Guvernul republicii şi poporul francez sunt unanime în a aduce omagii sentimentelor din care se inspiră mesagiul pe care Majestăţile Voastre mi l-au adresat. Guvernul şi poporul francez îi apreciază pe deplin înălţimea morală şi noblețea. Nici o naţiune n'a consimţit la mai multe sacrificii pentru cauza păcii. Franţa a făcut adesea cunoscut şi reaminteşte şi azi, că este şi rămâne hotărîtă să primească toate posibilităţile (ce se poate) de a se asigura între toate popoarele o pace dreaptă şi trainică.

In adevăr, numai pacea întemeiată pe dreptate este trainică. Franţa a luat armele pentru a pune odată pentru totdeauna capăt acţiunilor de violenţă şi forţă care de doi ani, *în disprețul angajamentelor solemne şi a cuvântului dat, au robit sau distrus trei naţiuni din Europa şi ameninţă astăzi securitatea tuturor naţiunilor.*

O pace trainică nu poate fi deci statornicită decât prin repararea nedreptăţilor pe care forţa le-a impus *Austriei, Cehoslovaciei* şi *Poloniei.* Ea nu poate fi stabilită decât în măsura în care garanţii efective de ordin politic şi economic vor asigura în viitor respectarea libertăţii tuturor naţiunilor.

Oamenii nu vor fi liberaţi de nelinişte şi îngrijorările lor, decât dacă au siguranţa că alte atentate împotriva dreptului sunt de acum înainte proscrise.

Orice soluţie care ar consacra triumful nedreptăţii ar procura Europei numai un răgaz precar fără legătură cu pacea legitimă şi statornică a cărei întronare o doreşte Majestăţile Voastre.

Nu Franţei, ci Germaniei îi revine azi să se rostească pentru sau împotriva acestei păci, la care aspiră toate ţările ameninţate prin acţiunea ei în securitatea şi independenţa lor.

Răspunsul Germaniei

Acest răspuns, la mesajul primit Marţi 7 Nov. c., s'a dat numai Miercuri 15 Nov. c., şi anume verbal, nu în scris, ceeace s'a anunţat publice prin următoarele:

Berlin, 15 Nov. Agenţia telegrafică germană comunică: *D. von Ribbentrop, ministrul Afacerilor străine al Reichului, a primit Miercuri pe ambasadorul Belgiei şi pe ministrul Olandei, cărora le-a adus la cunoştinţă în numele Führerului, că după brusca respingere a propunerilor belgo-olandeze de către guvernele francez şi englez, guvernul german trebuie să considere şi el iniţiativa ca eşuată (încercare neizbutită).*

Cum va lupta Germania în viitor?

Multora le bate la ochi, că în săptămânile din urmă armatele germane tot amână ofensiva de mult plănuită contra armatelor franco-engleze.

Asupra acestei chestiuni, ziarul „National Tidende" din Copenhaga, capitala Danemarcei, publică o corespondenţă primită din Berlin, în care spune :

Nici un german nu crede, că Reichul va aştepta, ca toată iarna să fie transportate arme americane pentru aliaţi, fără a recurge la acţiune. Toată lumea se aşteaptă la un mare atac aerian împotriva Angliei, cu un nou tip de avion, care ar străbate distanţa până în Marea Britanie într'o oră şi jumătate.

Deasemeni, se aşteaptă ca neutrii să interzică intrarea în porturile lor a vaselor aliate, care au fost înarmate. In cazul când neutrii ar îngădui acestor vapoare să folosească porturile lor, Germania ar considera aceasta ca o încălcare a neutralităţii şi şi-ar rezerva dreptul de a trage toate consecinţele (de a urma cum va crede de bine).

Germania a introdus cartele pentru îmbrăcăminte

Cartelele de îmbrăcăminte au fost introduse în Germania cu ziua de 15 Noemvrie 1939. Sistemul *bonurilor* de cumpărare mai rămâne în vigoare numai pentru paltoane, vestminte profesionale, pantofi şi pentru trusoul de mireasă (rufărie).

Pentru rest, în locul bonurilor de cumpărare intră în vigoare, în chip deosebit pentru bărbaţi, femei, băeţi, fete şi copii mici între 2-3 ani, cartela de îmbrăcăminte.

Cartela aceasta are la bază valoarea în puncte a fiecărui vestmânt. Ea cuprinde spre pildă 100 de puncte pe timp de un an. Cel mai mare număr de puncte se va socoti pentru un costum bărbătesc (60 de puncte) şi pentru unul femeiesc 45 puncte.

In general se pare că socoteala pe puncte este mai favorabilă pentru femei şi fete, decât pentru bărbaţi şi băeţi.

Alegerile pentru Senat în Jugoslavia

Dumineca trecută au avut loc în Iugoslavia alegerile senatoriale, cari s'au desfăşurat în linişte în toată ţara.

Au fost aleşi 25 de partizani ai Uniunii radicale iugoslave de sub conducerea primului ministru Svetkovici, 2 membri ai grupului Markovici, 11 membri ai partidului ţărănesc croat de sub preşedinţia lui Macek, 3 membri ai partidului democrat independent, 4 membri ai partidului agrar sârb. Regenţa va numi în curând restul de 47 senatori, cu cari se completează senatul, — aşa comunică agenţia noastră Rador.

După cum vedem, în Iugoslavia alegerile au decurs în deplină linişte, deşi sunt o seamă de partide.

Atentatul dela München

După cum se spune, poliţia a arestat foarte mulţi evrei. Ziarul „Der Angriff" a scris, că atentatul a fost săvârşit de evreii din Germania, cari au lucrat după ordine din afară. Amănunte nu s'au publicat până acum.

O nouă preţuire a rechiziţiilor

Din partea forurilor competente s'a dat spre publicare următoarea importantă hotărîre, care va înlătura multe neajunsuri ivite în timpul din urmă. Anume :

Constatându-se că la preţurile făcute de comisiile de rechiziţii, cari au lucrat după 15 Martie 1939, nu numai că nu au respectat valoarea reală a bunurilor rechiziţionate, dar au fixat preţurile de multe ori sub valoarea minimă prevăzută în tariful de rechiziţie aflat în vigoare, —

Intre timp, datorită împrejurărilor, preţul tuturor bunurilor rechiziţionate s'a ridicat,

Pentru îndreptarea acestei stări de lucruri, d. preşedinte al consiliului de miniştri, de comun acord cu Marele Stat Major al Armatei, a hotărît :

a) Să se facă revalorizarea (o nouă preţuire) tuturor bonurilor de rechiziţie eliberate după 15 Martie a. c.

b) Să se revadă preţuirea făcută rechiziţiilor aflate în prezent la unităţile armatei.

c) Să se revadă preţurile făcute de comisiile de clasare pentru rechiziţiile cari nu s'au ridicat încă.

d) Să se revadă tariful de rechiziţii publicat în M. O. Nr. 181 din 1939.

MĂRIREA NOUEI COTE

In acest scop s'au dat următoarele instrucţiuni de punere în aplicare :

a) Revalorizarea bonurilor de rechiziţie date până în ziua când va apare noul tarif de rechiziţii, urmează a se face prin *adăugirea unei cote de 20 la sută* faţă de valoarea bonurilor. Adăugirea acestei cote se va face de către organele pe care le va destina Ministerul de Interne, pentru : municipii, oraşe de reşedinţă, oraşe de nereşedinţă şi comune rurale.

Când se vor da dispoziţiuni de plată, organele plătitoare vor controla valoarea dela început şi majorarea, achitând suma ce totalizează ambele. In acest sens, se va dispune de către preşedinţia consiliului de miniştri, către ministerul de finanţe.

MODUL DE INFĂPTUIRE

b) Revizuirea preţuirei rechiziţiilor aflate în prezent la unităţi, se va face în modul următor :

1. O comisiune compusă din : comandantul unităţii, ajutorul şi un medic veterinar, dacă este în corp va executa operaţiunea, ţinând seama că preţuirea cea nouă să înceapă dela suma minimă (cea mai mică) prevăzută în actualul tarif, la care se va adăuga o cotă de 20 la sută. Faţă de calitatea bunului se va face revalorizarea lui, fixându-se preţul cel nou încadrat în limitele articolului respectiv. In orice caz, valoarea cea nouă trebuie să reprezinte cel puţin suma minimă din tarif, plus 20 la sută.

Se vor întocmi tabele de preţuire în 3 exemplare. Două din tabele se vor trimite la prefectura judeţului de pe teritoriul căreia s'au ridicat rechiziţiile, precizându-se :

— bunul rechiziţionat cu date complete pentru identificare ;

— numele şi adresa completă a proprietarului (comuna, strada, judeţul) ;

— valoarea stabilită de comisiunea de rechiziţie ;

— valoarea stabilită de comisia de revalorizare a unităţii.

2. La prefecturile de judeţ se va constitui o comisiune compusă din :

— prefectul de judeţ sau înlocuitorul (cu delegaţie specială în acest scop) ;

— Comandantul cercului de recrutare ;

— preşedintele Camerilor de agricultură.

Această comisiune va revede toate tabelele de revalorizare primite dela unităţi şi va stabili sume cât mai apropiate de preţurile pentru bunuri de aceeaşi categorie. Preţurile noui, vor fi înscrise cu cerneală roşie în o coloană aparte pe tabelele unităţilor. Un exemplar din aceste tabele se va înapoia unităţii care l-a trimis.

3. Acest exemplar primit dela prefectură, va servi unităţii pentru preţuirea ce eventual va trebui să fie făcută, în cazul când ar urma să se elibereze bonuri de rechiziţie.

c) Revizuirea preţuirei făcute de comisiile de clasare va fi făcută de comisia prevăzută la punctul b). Revalorizarea va fi făcută potrivit noului tarif care se va publica.

d) Tariful de rechiziţii se va revedea de către comisia centrală de rechiziţii şi se va publica neîntârziat.

O EXECUTARE GRABNICĂ

Socotind că această îndreptare a valorii bunurilor rechiziţionate va fi un puternic imbold, ca populaţia să primească cu bunăvoitoare înţelegere obligaţiunea rechiziţiilor şi să se înconjure astfel orice putinţă de neînţelegere între cetăţeni şi organele însărcinate să procedeze la rechiziţii, d. general de divizie, Fl. Ţenescu, şeful Marelui Stat Major, a dat instrucţiuni precise de rapidă executare, tuturor comandamentelor, trimiţând şi personal special pentru o cât mai promptă executare.

Când începe marea ofensivă germană ?

Amsterdam, 15 Nov. (Radiopress). — Ziarele olandeze anunţă de pe frontiera germană, că în cursul săptămânii viitoare cântecul nazist „Wir fahren gegen England" („Mergem împotriva Angliei') va ajunge fapt împlinit.

Corespondenţii din Berlin ai ziarelor olandeze comunică deasemenea, că în cercurile oficiale din Berlin se susţine, că acum, când ofensiva păcii a luat sfârşit, pacea nu mai poate fi restabilită decât printr'o acţiune militară într'un stil mare. In aceste cercuri se afirmă, că acţiunea militară germană va avea o amploare aşa de uriaşă, că întregul războiu va fi terminat înainte de Crăciun.

STRAPUNGEREA LINIEI SIEGFRIED

Paris, 15 Nov. (Rador). — Kerillis publică în „*L'Epoque*" un articol, în care afirmă că tărăgăneala germană în conducerea războiului se explică prin convingerea pe care a avut-o Reichul la început, că acest războiu nu va isbucni (adecă aliaţii îi vor lăsa să facă Germanii ce vreau în Polonia).

Kerillis crede, că Germania va fi totuşi nevoită să încerce a obţine, în curând, o hotărîre.

Dacă Franţa şi Anglia şi-au impus la începutul războiului o mişcare mai înceată, aceasta se explică prin nevoia de a câştiga timpul necesar, spre a putea pune în linie mii de tankuri, de avioane şi de tunuri grele; pentru a creia, cu ajutorul american, un colosal instrument de războiu, care să permită străpungerea liniei sau liniilor Siegfried şi strămutarea războiului pe teritoriul inamic.

ATAC AERIAN ASUPRA ANGLIEI

Copenhaga, 15 Nov. (Rador). — Ziarul „National Tidende" publică o corespondenţă din Berlin, în care arată că niciun german nu crede că Reichul va aştepta ca toată iarna să fie transportate arme americane pentru aliaţi, fără a recurge la acţiune. Toată lumea se aşteaptă la un mare atac aerian împotriva Angliei, cu un nou tip de avion, care ar străbate distanţa până în Marea Britanie într'o oră şi jumătate.

Deasemeni, se aşteaptă ca neutrii să oprească intrarea în porturile lor a pacheboturilor aliate, cari au fost înarmate. In cazul când neutrii ar îngădui acestor vapoare să folosească porturile lor, Germania ar considera aceasta ca o încălcare a neutralităţii şi şi-ar rezerva dreptul de a trage toate consecinţele (probabil să-i atace).

CE SE CREDE LA BERLIN?

Berlin, 15 Nov. — Primirea neaşteptată a ambasadorului belgian şi a ministrului plenipotenţiar olandez de către d. von Ribbentrop, ministrul de externe german, a dat prilej unor combinaţiuni senzaţionale în cercurile ziariştilor străini. Chestiunea s'a lămurit şi toate presupunerile au căzut însă în faţa realităţii arătată printr'un comunicat oficial, care spune:

Intrevederea a avut unicul scop de a se face cunoscut Ţărilor de Jos, că Germania socoteşte iniţiativa făcută de cei doi Suverani ca ajunsă la punctul final prin răspunsul dat de puterile vestice, cari au respins propunerile de pace.

Ţinând seamă de tonul jignitor, — în special al răspunsului francez, — care pretinde, că Germania să fie sfâşiată prin separarea ei de Austria, nici nu se putea aştepta din partea Germaniei o altă atitudine: tratativele n'ar fi avut nici bază morală, nici politică.

SITUAŢIA STATELOR NEUTRE

Poziţia grea a statelor neutre faţă de beligeranţi este înţeleasă la Berlin. Se vede bine, că noui greutăţi aşteaptă aceste state prin faptul, că Anglia vrea să împiedice orice transport de mărfuri germane, făcut de vase neutre în statele neutre. Germania va recurge probabil la represalii, împiedecând transportul mărfurilor engleze în statele neutre.

Cum însă iniţiativa în această chestiune a avut-o Anglia, tot ea va fi responsabilă de urmările acţiunei ei. De fapt, scopul măsurilor luate de Anglia este de a păgubi indirect Germania, întrucât ea speră că neutrii nu vor mai cumpăra mărfuri germane, temându-se de pierderea lor pe mare.

Lărgirea rechiziţiilor

„Monitorul Oficial" dela 13 Nov. 1939 a publicat următoarea hotărîre a Consiliului de miniştrii :

Ministerul Apărării Naţionale este autorizat să rechiziţioneze cu plată, la preţurile ce se vor stabili de comisiunile judeţene, create prin decretul lege Nr. 1.762 din Aprilie 1939, următoarele :

Presele de fân.

Sacii de iută pentru transportul făinei şi a grăunţelor.

Inchirieri de magazii pentru depozitarea subzistenţelor şi materialelor de tot felul.

Inchirieri de remize sau alte adăposturi pentru brutăriile de campanie, cărora le lipsesc.

Inchirieri de brutării fixe pentru fabricarea pâinei trupelor.

Aceste rechiziții se vor aplica numai în cazul când furnizorii sau proprietarii nu vor vrea să pună la dispoziția armatei materialele, magaziile, brutăriile și remizele, sau când vor pretinde prețuri exagerate și nejustificate, față de cele normale ale pieței locale.

Piața cerealelor

Pe piața Brăilei, unde se formează prețurile de orientare pentru țara noastră, nu s'au mai încheiat mari vânzări în zilele din urmă, căci n'a prea venit marfă nouă, oamenii fiind în prima linie ocupați cu semănatul, înainte de ce s'ar schimba vremea mai rea.

Porumbul nou, uscat artificial, după ce a stat puțin în magazie, din cauza timpului ploios i s'a mărit din nou umiditatea, astfel că nu se poate încărca în transporturi mai mari și îndelungate pe mare, fiind temere că „se încinge" cu totul.

Prețul este însă destul de bun, față de alți ani. Astfel s'a plătit cu 34.000 lei vagonul, iar cel de prima calitate 41-42.000 lei în vapor la Brăila și 38.000 lei vagonul în șlep la schelele din susul Dunării.

De prezent sunt cereri pentru porumb din Italia, Germania și Elveția. In situația actuală, porumbul românesc va fi tot mai bine căutat, iar prețul se va urca.

Piața leguminoaselor și oleaginoaselor încă e bună. Lintea a ajuns până la 200 mii lei vagonul, mazărea „Victoria" 145.000 lei, cerute pentru Germania.

Rapița sălbatecă melenită s'a vândut cu 80.000 lei, sămânță de in cu 175.000 lei, sămânță de floarea soarelui 80.000 lei vagonul.

Orz s'a cerut pentru Elveția, obținându-se 43.000 lei marfă de 57-58 kgr. la hectolitru cu 5-6 la sută corpuri străine, linie doc Brăila. Orz ștuțuit de 66 kgr. cu 3 la sută corpuri străine s'a vândut cu 47.000 lei vagonul loco magazie-port.

Grâul și secara își mențin prețul. Noui vânzări mai importante nu sau făcut în ultimele zile. Se continuă însă cu încărcarea vânzărilor făcute, pe măsură cum sunt vapoarele necesare.

Pentru stăvilirea urcării prețurilor

Pe lângă mărfurile din trecut, Ministerul Economiei Naționale a mai declarat ca *articole de generală necesitate :* sămânța de floarea soarelui, in, cânepă și ricină; uleiurile de in, rapiță, cânepă, recin, floarea soarelui, rafinat, brut și solidificat.

Pe baza acestei hotărîri, ministerul a ordonat următoarele :

Toți comercianții cu ridicata, care fac comerț cu unul din articolele de mai sus, sunt obligați ca în termen de trei zile să se conformeze art. 7-8 din decretul-lege pentru înfrânarea și reprimarea speculei ilicite, din 17 Sept. 1939, trimițând telegrafic serviciului speculei din minister, situația stokurilor și prețul mediu de cumpărare ; de asemenea tot în termen de trei zile, fabricile de ulei vor înainta situații de cantitățile de ulei disponibile.

„Foaia Poporului"

se trimite gratuit, un număr de probă, la toți cari ne cer pe o simplă cartă poștală. Recomandați această gazetă cunoscuților.

INFORMAȚIUNI

CALENDARUL POPORULUI pe 1940 apare în curând. Schimbările de târguri, să ni se anunțe cât mai grabnic, iar comenzile de călindare încă se pot face.

ALEGEREA A DOI MITROPOLIȚI. Patriarhul Nicodim a dispus convocarea Congresului național bisericesc pentru alegerile de mitropolit al Moldovei cu reședința la Iași (unde fusese mitropolitul Nicodim) și de mitropolit al Olteniei cu reședința la Craiova, unde se înființează o nouă mitropolie. Alegerile au fost fixate pentru zilele de 29 și 30 Noemvrie 1939. In ce privește episcopia nou înființată a Timișoarei, alegerea de episcop se va face mai târziu, după constituirea adunării eparhiale respective.

CAMERA ȘI SENATUL au fost convocate pe ziua de Sâmbătă 25 Noemvrie 1939 la București.

INCORPORAREA CONTINGENTULUII 1940 a început, pe ziua de 15 Noemvrie 1939, pentru tinerii din toate armele născuți în anul 1918. Până la 25 Noemvrie, adecă în timp de 10 zile, toți recruții trebue să se prezinte la unitățile lor, altcum vor fi pedepsiți.

SCRIEȚI CĂRȚI POȘTALE când aveți de comunicat ceva concentraților. Acesta nu este un ordin, dar s'a făcut cunoscut, că circulația cărților poștale merge mai ușor și mai repede.

PLATA SALARIILOR și pensiilor pe luna Noembrie a fost ordonanțată și va începe la 20 ale lunei. Pentru salarii este suma de 1 miliard 161 milioane 780 mii 900 lei, iar pentru pensiuni 190 milioane 251 mii 835 lei sau în total : 1.352.032.735 lei.

CĂILE FERATE ANGAJEAZĂ ȘOFERI. In ziua de 19 Noemvrie, ora 8 dimineața, se ține la Brașov, iar în zilele de 20 și 21 Noemvrie la Sibiu și Alba Iulia, un examen pentru recrutarea șoferilor temporari necesari autobuzelor c. f. r. din regiunea Brașov. Se primesc candidați în etate dela 25-50 ani.

SBORURILE AVIOANELOR CIVILE peste București, au fost oprite, atât ziua cât și noaptea, la orice înălțime și având un diametru de 6 kilometri, iar centrul la fortul Pantelimon.

1900 LEI LIRA STERLINĂ. Ziarul „Argus" dela 15 Nov. c. scrie între altele : „Compensațiile s'au vândut în negocierile dintre bănci cu 1900 lei lira sterlină". — Dacă lira sterlină, care în ultimul timp încă a suferit scăderi pe piața mondială, îndeosebi în America, se vinde la noi cu 1900 lei, atunci fraților să nu vă mai mirați atâta, că multe mărfuri ce se aduc din străinătate, se scumpesc dela zi la zi.

PREȚUL GRÂULUI ȘI PETROLULUI este în continuă urcare pe marile piețe europene. Pe ziua de Luni 13 Nov. 1939, la bursa din Londra prețurile acestor produse (grâul și petrolul) s'au ridicat ca niciodată până acum, din anul 1919 încoace.

PREȚUL SĂPUNULUI s'a urcat din nou cu 3-4 lei la kilogram, pe motiv că s'au scumpit grăsimile animale și vegetale, cât și din cauza celorlalte materii prime întrebuințate la fabricații de săpun.

LÂNA încă arată semne de continuă urcare a prețului. Cererile de lână sunt numeroase, iar stocurile sunt reduse. Oamenii noștri să ia seama la vânzare!

MĂRFURILE DE COLONIALE în țările străine, s'au scumpit cu 20-30 la sută pentru vânzări românești, sub motiv că plata e nesigură din cauza greutăților de transfer (trimiterea banilor). In legătură cu aceasta, din București se mai anunță, că marii negustori importatori așteaptă dela minister noui autorizații pentru importul diferitelor coloniale din Anglia, Ollanda, Italia, Egipt și Grecia, pentru care s'au făcut deja odată la timpul său cererile necesare.

BUMBAC DIN AMERICA. Aprovizionarea țării noastre cu bumbac preocupă de aproape Institutul Național al Cooperației, unde de prezent se cercetează condițiunile unei oferte de bumbac din America. Chestiunea ar trebui însă grăbită, căci ne apropiem de vremea când țărancele noastre caută bumbacul.

URCAREA PREȚURILOR LA BLAJ, pentru diferitele mărfuri necesare populației, n'a suferit — se spune — o urcare prea mare în ultimii doi ani, după cum se plâng aproape toate celelalte orașe ale țării. — Dacă aceasta corespunde adevărului, pot fi mândri atât conducătorii Blajului cât și populația din împrejurime. E dovada unei bune înțelegeri reciproce la toți, ceeace e de dorit să fie păstrată și în viitor.

UN AUTOMOTOR, care circula pe linia ferată Oravița-Jam, a deraiat Duminica trecută aproape de halta Răcăjdia, din cauză că s'a rupt osia motorului. Vagonul motor răsturnându-se, s'a aprins și ars complect. Au fost răniți 5 călători, mecanicul și conducătorul trenului.

O DELEGAȚIE GERMANĂ restrânsă, în frunte cu d. Clodius, director technic în ministerul economiei din Germania, a sosit la București. — Se vor discuta probabil chestii de cumpărări și vânzări.

ANGLIA A CUMPĂRAT TOATĂ ARAMA statului american Rhodesia, care este cel mai mare producător de aramă. De asemenea a cumpărat toată producția de cacao a Africei de vest. Cumpărăturile sunt făcute pe întreaga durată a războiului, la un preț fix. Anglia nu are necesitate de toată cantitatea acestor produse, astfel că va vinde cu prețuri convenabile și altor țări amice. — Mari negustori sunt englezii aștia, de aceea pot să stăpânească lumea!

INLOCUIREA ARAMEI a dat multora de gândit. E un metal, care se cere mult, îndeosebi în vreme de război, dar se găsește în măsură cam mică în pământ. Numai puține țări au destulă aramă. Acum se anunță din Roma, că Italienii au descoperit un aliaj numit „zama", care are la bază zincul și va putea înlocui în viitor orice aliaj bazat pe aramă. — Vom vedea și „zama" asta :

O DONAȚIE DE 50.000 lire sterline (în banii noștri cam 75 milioane lei) a făcut zilele trecute lordul englez Nuffield, cu scopul de a face traiul soldaților cât mai plăcut, în orele libere. Din acești bani se vor cumpăra posturi de radio pentru unitățile de uscat, marină și aviație. Acest lord a mai făcut și alte donațiuni în timpul din urmă. Pentru soldații englezi s'au înființat și biblioteci potrivite. x

ADUNAREA LIGII NAȚIUNILOR fixată pentru ziua de 4 Decemvrie 1939, nu se va ține din cauza stărilor politice neprielnice, urmând a se convoca mai târziu între împrejurări mai mulțumitoare.

PREȘEDINTELE ROOSEVELT al Statelor Unite candidează pentru a treia oară în viitoarele alegeri, cari se vor ține la primăvară. Alegerea este mai mult ca sigură, dat fiind că a dus o politică foarte chibzuită.

AURUL din ţările europene fuge mereu spre America. In ultima săptămână au sosit la New-York peste 27 milioane dolari aur, adecă cu 7 milioane mai mult ca în cealaltă săptămână. Belgia şi Olanda încă l-au trimis mai înainte. — Războiul a băgat groază în toţi!

PRIMUL MINISTRU CHAMBERLAIN al Angliei este bolnav din săptămâna trecută, suferind de un atac de gută. Ultimele ştiri spun, că „bolnavul nu poate încă să pună piciorul pe pământ", dar încolo starea generală e foarte bună. Miercuri 15 Noemvrie c. a prezidat o şedinţă a guvernului.

200 SUBMARINE NOUI. Ziarele daneze scriu, că în şantierele germane se află în construcţie şi vor fi gata foarte curând 200 submarine germane de un tip cu totul nou. De aceea se numesc „Submarine de buzunar", ceeace nu însemnează doar că ar avea o astfel de mărime. Raza nouilor submarine este totuşi destul de mare şi va acoperi Marea Nordului. Numărul torpilelor este redus, dar tot aşa de puternică ca a oricărui submarin. — Cu actualele submarine, Germanii n'au făcut isprava promisă şi aşteptată. Vom vedea ce va fi cu cele noui, după ce Englezii şi Francezii se pare că încă nu dorm.

O HOTĂRÂRE A MINERILOR ENGLEZI din regiunea Lancashire (Anglia) e următoarea: In primele luni după încetarea războiului nu se va recurge sub nici un motiv la grevă din partea muncitorilor sau la încetarea lucrului din partea proprietarilor de mine — Frumoasă pildă: şi unii şi alţii vreau să înconjure orice complicaţie.

A DOUA LINIE SIEGFRIED vreau să construiască Germanii — se spune — la 70 până la 80 kilometri în spatele celei dintâiu. Acest sistem de fortificaţii ar fi cu totul nou, iar lucrările sunt plănuite să înceapă în cursul iernii.

O GROAZNICĂ NENOROCIRE de cale ferată s'a întâmplat Duminecă seara, 12 Noemvrie 1939, prin ciocnirea a două trenuri personale, în apropiere de gara Rosengrund (Silezia superioară, ce aparţine acum Germaniei). In primele ciasuri s'au constatat 43 de morţi şi 60 răniţi. Ciocnirea s'a produs din cauza unei semnalizări greşite.

UN SINGUR VAPOR SCUFUNDAT. Ministerul Marinei Engleze a publicat, Luni 13 Nov. c., obişnuitul comunicat săptămânal, care spune: In cursul săptămânii trecute numai un singur vapor britanic (Carmarthen Coast) a fost scufundat de un submarin german în Marea Nordului. — Intr'o săptămână numai un vapor scufundat, este mare lucru, după ce armata germană şi-a făcut enorme speranţe cu scufundarea vaselor comerciale engleze şi franceze. Dacă această situaţie se va menţine şi în viitor, atunci aliaţii au câştigat deja războiul pe mare.

PRINCIPELE FRIEDRICH WILHELM de Prusia, despre care s'a spus, că ar fi fost împuşcat în Germania, se află de fapt în Anglia, încă dela începutul războiului, unde a fost lăsat liber pe cuvânt de onoare, — anunţă din Londra agenţia telegrafică Havas.

UZINELE AMERICANE produc de prezent, a declarat preşedintele sindicatului lor, 1250 avioane pe lună. Această producţiune va fi în curând sporită în mod considerabil, asigură Americanii. — Dacă aceasta se va adeveri, atunci nu e greu a prevedea sfârşitul războiului, care va atârna într'o mare măsură de cele mai multe şi mai bune aeroplane.

Arestarea lui Auşnit

Magazinele industriaş Max Auschnitt e dus aproape zilnic dela Văcăreşti la parchet, unde se continuă cercetările. Au mai fost şi alţii arestaţi, sub bănuiala de a-l fi ajutat la fraudele cu cari e învinuit. Se susţine, că micul negustor de haine şi cherestea din 1920, are acum o avere de vr'un miliard lei (1000 de milioane!), pe care în mare parte voia s'o scoată din ţară, fugând apoi şi el după bani.

Totul sună ca'n poveşti! Cu ajutorul cui a furat — sau dacă vreţi, a câştigat! — acest perciunat atâta putere de bănet, într'o ţară săracă!?!?

† Dr. Octavian Russu

Bărbat de o rară eleganţă, ţinută cavalerească, fin şi delicat, — aşa l-am cunoscut din tinereţe pe răposatul fiu al fostului protopop din Sibiu.

Ca unicul fiu al protopopului de odinioară, ursitorile i-au prevestit la naştere mult bine tânărului Octavian. A studiat în vremuri liniştite, iar prin legăturile familiare a ajuns repede într'un important post la bătrâna „Albina": directorul contenciosului (cancelaria avocaţială).

In acest post a stat ceva peste 40 de ani. N'a fost post greu, dar totuşi cu destulă răspundere. La toate le făcea însă faţă, căci era dotat cu mult tact şi fineţă pentru ajungerea scopului urmărit.

După întregirea neamului, răposatul a luat parte şi la viaţa politică, pe lângă funcţia onorifică de vicepreşedinte al „Astrei Culturale", unde deasemenea mergea zilnic cu o punctualitate de model, ca să rezolve agendele curente.

Făcând parte din Partidul Naţional, mai târziu şi Ţărănesc, acesta l-a trimis de mai multe ori în Cameră şi Senat, ca reprezentant al judeţului Sibiu.

Dr. Octavian Russu a părăsit Sibiul pentru totdeauna la 9 Noemvrie 1939, în frumoasa vârstă de 83 ani, lăsând o bună şi nemângâiată soţie, Emilia născută Dr. Raţiu, împreună cu mai mulţi copii şi diferite rudenii. — Dumnezeu să-l odihnească în pace! — *u.*

Cărăuşia publică

Asupra importantei probleme a cărăuşiei primim din Bucureşti, următoarele informaţii:

Consiliul superior al transporturilor şi tarifelor a ţinut în zilele trecute o şedinţă sub preşedinţia d-lui ministru Mihail Ghelmegeanu, în care s'a pus la punct noul regim al cărăuşiei.

In această şedinţă, ministrul Comunicaţiilor a făcut o importantă expunere, arătând că regimul ce-l plănueşte corespunde realităţilor dela noi. Ceeace interesează în momentul de faţă este apărarea naţională, iar din punctul de vedere al securităţii nu calitatea este hotărîtoare, ci inventarul autovehiculelor de transport. De natura acestor consideraţii trebue ţinut cont în primul rând. Aşa s'ar putea rezuma noua organizare ce se va da în viitor cărăuşiei publice.

Guvernul vrea să sporească numărul auto-vehiculelor în întreg cuprinsul ţării. Tindem să aujngem la situaţia din Occident, unde problema a fost deslegată de multă vreme. In In Franţa, Anglia, Germania şi Belgia există un autocamion, sau un autobus pentru 30-40 locuitori, pe când la noi revine un autovehicul la 500 persoane. Cifrele deci, trebue aduse la o stare mai înaintată şi pentru România, mai ales, că în vremuri excepţionale stocul autocamioanelor înseamnă un element foarte important în apărarea naţională.

Imbunătăţiri s'au făcut multe. Astfel, ultima statistică a căilor ferate arată că s'au făcut investiţii de peste 900 milioane lei în autobuse şi autocamioane. Insă, ele trebue continuate tinzând să ajungem şi noi la un autocamion pentru 40 călători, aşa cum a spus d. ministru Ghelmegeanu.

Viitorul regim nu va ridiica privilegiul căilor ferate, fiindcă în nici o ţară nu există o libertate absolută a circulaţiei pe şosele. Dar va fi în acelaş timp încurajată iniţiativa particulară, care şi ea s'a dovedit bună.

Pe astfel de baze se aşează de aici înainte transportul de călători şi mărfuri prin cărăuşie. Adică, particularii şi căile ferate vor fi chemaţi să organizeze, pe de-o parte transporturile în condiţiuni cât mai perfecte, iar pe de altă parte să sporească cât mai mult numărul autocamioanelor şi autobuzelor.

Proiectul d-lui ministru Ghelmegeanu este bine venit, şi peste detalii secundare cari pot fi puse la punct în mod automat, el prevede asigurarea unui nou avânt tehnic economiei româneşti şi apărării naţionale, rezolvând o problemă centrală din cadrul nevoilor statului modern.

Nu mai puţin şi publicul este avantajat în urma nouii concepţii ce va fi pusă în aplicare. Noul regim, deşi nu prevede direct o uşurare a tarifelor de transport, va fi totuşi în stare să aducă o astfel de ameliorare prin ridicarea numărului autovehiculelor, ai căror proprietari vor avea tot interesul să-şi asigure pasageri şi mărfuri la un tarif mai eftin decât cel de astăzi.

Un cuvânt către abonaţi

De 46 ani această gazetă populară apare regulat, în fiecare săptămână, ducând sfaturi, ştiri şi îndemnuri bune poporului nostru dornic de înaintare.

Dar, nu trebue să mai repetăm, — o ştie fiecare, — tipărirea unei gazete costă mulţi bani, pe lângă truda spirituală, ce trebue depusă la întocmirea unei publicaţiuni serioase.

De aceea, aflăm de bine, să ne adresăm vechilor abonaţi cu rugarea: Plătiţi-vă abonamentul la vreme. Cei 70 lei pe 6 luni, sau 140 lei pe un an, nu este o avere.

In schimbul acestor puţini lei primeşti regulat un bun prieten şi sfătuitor la casă. Cele citite şi aflate din „Foaia Poporului" vă sunt numai de folos.

Ne mai adresăm vechilor abonaţi şi cu a doua rugare: Recomandaţi „Foaia Poporului" şi altora, căci ea e scrisă pentru ţărănime şi vă apără interesele tuturor celor dela sate.

Numere de probă trimitem, la dorinţă, oricui gratuit, dacă ne trimite adresa pe o cartă postală.

Tuturor vă mulţumim pentru sprijinul ce ne daţi, prin plata regulată a abonamentului, şi vă salutăm cu toată dragostea frăţească.

Redacţia şi Administraţia
„FOAIA POPORULUI"
SIBIU
Strada Regina Maria, 57

Dela primăria oraşului Sibiu

In cauza preţurilor maximale

Biroul pentru înfrânarea speculei ilicite, depe lângă primăria municipiului Sibiu, revine pentru ultima oară asupra îndatoririlor comercianţilor detailişti, cari desfac articolele declarate de generala necesitate, de a depune la acest birou camera No. 3, tabloul preţurilor, aşa cum dispune art. 3 din legea pentru înfrânarea şi reprimarea speculei ilicite, urmând ca din 10—10 zile, adecă în zilele de 10, 20 şi 30 din fiecare lună, să depună tot acestui birou, variaţiunile la preţurile de vânzare şi cumpărare.

Comercianţii sunt obligaţi a afişa sau eticheta în mod vizibil în interiorul localului de vânzare, preţurile articolelor de generală necesitate, după natura comerţului ce exercită. Dacă sub denumirea generică a unui articol declarat de generală necesitate intră mai multe mărfuri de acelaş fel, de exemplu cum e la cărnuri, se vor specifica, toate calităţile de cărnuri şi cârnaţuri etc., sau la lemne, toate esenţele cum sunt: fag, stejar etc., înşirându-se pe lângă numărul articolului respectiv, în subdiviziune cu litere a. b. c. d. etc.

Toţi comercianţii vizaţi, cari nici după această ultimă provocare nu vor satisface îndatoririlor impuse, vor fi deferiţi justiţiei pentru a li se aplica sancţiunile legale, cum s'a întâmplat cu ocaziunea ultimului control, când următorilor 15 comercianţi li s'au dresat acte de dare în judecată: Mihail Schob, Mickstein Josif, Bieli Arnold, Schuster Adele, Anghelina Nicolae, Vurpărean Ana, Toth Joan, Henning Matei, Marschal Matilda, Caliman Joan, Vinicultura, Schuster Agnes, Cărpinişan Nic. Kloos Petru şi Meltzer Arthur.

Deschiderea cursurilor de apărare pasivă

In ziua de 13 Noemvrie a. c. ora 14, a avut loc, în sala teatrului municipal, deschiderea festivă a cursurilor publice de apărare pasivă, în prezenţa d. dr. Sever Pop, primarul municipiului şi a unui număr de 600—700 intelectuali români din localitate.

Cuvântarea de deschidere a ţinut-o d. dr. Simion Mitea ajutor de primar, schiţând în câteva cuvinte rostul cursurilor pentru cetăţenii municipiului şi arătând procedeul de urmat la participarea acestor cursuri, pentru a se evita aglomeraţia la intrare, unde se execută controlul participanţilor.

A urmat cu conferinţa propriu zisă d. Ioan Nistor profesor de chemie şi fizică la Liceul Gh. Lazăr, care pe deplin stăpân pe materialul predat, a scos în relief istoricul diferitelor gaze toxice existente, descriind pericolul şi efectele fiecăruia în parte.

Conferinţa a durat mai bine de o oră şi a fost foarte bine reuşită. Publicul a arătat o atenţie deosebită, conferenţiarul înţelegând să propună materialul cu plăcere şi atracţie.

D-l dr. Sever Pop, primarul municipiului ţine să mulţumească şi pe această cale d-lui profesor Ioan Nistor şi tuturor celorlalţi domni conferenţiari dela cursurile de apărare pasivă secţiile: români, germani şi maghiari, pentru preţiosul lor serviciu pus în slujba interesului obştesc, fără nicio remuneraţie, rugându-i să binevoiască a sprijini acţiunea începută pentru pregătirea populaţiei municipiului în comportarea contra atacurilor aeriene, până la sfârşit.

REZIDENŢA REGALĂ A ŢINUTULUI MUREŞ
SERVICIUL M. O. N. T. ŞI A. P.

PUBLICAŢIUNE

Noi, General Dănilă Papp, Rezidentul Regal al Ţinutului Mureş;

Bazaţi pe dispoziţiunile ordinului Ministerului Aerului şi Marinei (Comandamentul Apărării Antiaeriene a Teritoriului) Nr. 9.035 din 29 Martie 1939, precum şi dispoziţiunile ordinului Ministerului de Interne (Direcţiunea M.O.N.T.) Nr. 9.862 din 25 Octomvrie 1939, aducem la cunoştinţă publică următoarele:

1. Incepând cu data de 26 Noemvrie 1939 şi până la data de 1 Aprilie 1940, în fiecare zi de Duminecă, excepţie făcând Sărbătorile Crăciunului şi ale Botezului Domnului (Boboteaza), între orele 8 — 13 şi 15 — 18, vor funcţiona pe lângă Ţinutul Mureş, Serviciul M.O.N.T. şi A.P.,

Cursuri informative de apărare pasivă

organizate în conformitate cu Art. 8 din legea pentru apărare antiaeriană activă şi pasivă a teritoriului,

care au de scop să orienteze *persoanele particulare* ce activează sau doresc să activeze în viitor în domeniul apărării antiaeriene (pasivă) asupra:

— Organizării apărării antiaeriene, pentru a face faţă pericolului aero-chimic;

— Gazelor de luptă şi protecţia contra lor, cu ajutorul aparatelor de protecţie individuală şi a adăposturilor colective;

— Lupta contra incendiilor.

2. Cursurile vor avea loc în Sala „Caragiale" din Alba Iulia.

3. *Persoanele particulare* (delegaţi ai întreprinderilor industriale şi comerciale, liber profesionişti, etc.) care doresc a urma aceste cursuri, trebue să înainteze Serviciului M.O.N.T. şi A.P. al Ţinutului Mureş, o cerere timbrată, în care se va arăta cât mai citeţ:

— Numele şi pronuméle, — ocupaţiunea, — naţionalitatea, — localitatea unde domiciliază, — strada şi numărul, — numărul carnetului dela biroul populaţiei, — data când va participa la cursuri, specificând dacă a mai activat în domeniul apărării antiaeriene (pasivă) şi direcţia în care doreşte a activa în viitor.

4. La cerere se vor mai anexa două fotografii 6/9, actuale, semnate citeţ în faţă, pentru a servi la eliberarea adeverinţei de participare la cursuri, precum şi recepisa administraţiei financiare despre suma de 200 (două sute) lei, *depusă* „pe seama Ţinutului Mureş, Serviciul M.O.N.T. şi A.P., pentru cursurile informative A.P.", drept taxă de participare (a nu se face în nici un caz această taxă venit pe seama Ţinutului Mureş, întrucât se administrează pe bază de buget separat, de către direcţiunea cursurilor).

5. La cursuri vor participa şefii întreprinderilor industriale şi comerciale, membrii consiliilor de administraţie, personalul administrativ.

Vor mai putea participa preoţii, învăţătorii şi funcţionarii care doresc a activa în domeniul apărării antiaeriene (pasivă).

6. Fiecare participant va aduce cu sine la cursuri: un act de identitate, masca de gaze tip. 1935, alcool pentru desinfectare şi un pachet de vată de 5 lei.

7. Adeverinţele de absolvirea acestor cursuri, dau dreptul titularilor să activeze în viitor în domeniul apărării pasive, conform art. 8 din legea antiaeriană activă şi pasivă.

Alba Iulia, la 9 Noemvrie 1939

Rezident Regal al Ţinutului Mureş
General *D. Papp*

Şeful Serviciului M.O.N.T. şi A.P.
Ioan Crişan

Situaţia agricolă în ţară

Dela 7—15 Noemvrie

Ministerul Agriculturii, pe baza datelor adunate, comunică următoarele :

Culesul porumbului s'a terminat pe întreaga ţară, se continuă cu tăiatul şi căratul strujenilor.

Recoltarea bumbacului este în continuare.

Se urmează cu recoltarea sfeclei de zahăr, de nutreţ şi a cartofilor.

Arăturile şi semănăturile de toamnă se fac cu multă stăruinţă în condiţiuni satisfăcătoare.

Semătăturile de toamnă au răsărit bine şi vegetează în bune condiţiuni, datorită timpului prielnic.

In regiunile de deal se tae şi se îngroapă viile.

A început plantatul pomilor roditori, curăţitul de muşchi şi săpatul livezilor.

Brumele căzute nu au cauzat stricăciuni.

*

Ministerul Agriculturei mai face cunoscut, că în Basarabia suprafaţa însămânţată cu grâu depăşeşte pe cea din anul trecut. In alte regiuni nu s'a ajuns încă la acelaş rezultat.

Ministerul Agriculturei a primit numeroase cereri de grâu de sămânţă varietatea Ghirca, ce poate fi semănat şi în primăvară.

Pentru semănături de secară, timpul nu mai e prielnic.

Ce scriu ziarele franceze

despre răspunsul franco-britanic la mesagiile Suveranilor Olandei şi Belgiei

Ziarul *„L'Epoque"* din Paris scrie, că Franţa nu vrea să audă de o „pace germană". Ea vrea să fie restabilite (redate) independenţa Cehoslovaciei, a Austriei şi a Poloniei. Franţa nu mai vrea un armistiţiu ci o pace care să asigure o securitate totală.

In *„Le Figaro"* se spune, că răspunsurile anglo-franceze, fără a fi redactate la fel, sunt concepute în acelaş spirit. Soldaţii germani au expus, acum pe front, în avant-posturi, placarde în care scriau : *„Să rămână fiecare la el acasă şi să fim prieteni". — Pentru ce,* se întreabă ziarul francez, *Austriacii, Cehii şi Polonezii nu au acelaşi drept de a fi stăpâni la ei acasă ?*

Un omagiu adus unor chimişti francezi

In toate ţările lumii vedem cum în diferite chipuri se arată dorinţa oamenilor de-a manifesta veneraţia către cei a căror nume a intrat în istorie. Insă, felul de-a aprecia faptele strălucite ale oamenilor mari variază în măsura, în care domeniul în care s'au ilustrat e mai întins.

Astfel vedem cum statui reamintesc memoria generalilor, a suveranilor, a exploratorilor, a oamenilor de stat, a inventatorilor şi a savanţilor.

Există în lume şi mausoleuri, dar şi statui. Mormântul impozant pe care Francezii l'au clădit la Paris pentru Napoleon I este un exemplu strălucit al acestui fapt. Dar nu departe de acest mormânt, turistul descoperă un monument ridicat memoriei a doi oameni cari au făcut mai puţin sgomot decât Impăratul, dar cari desigur au făcut mai mult pentru omenire. Această statue care se ridică în Bulevardul Saint-Michel cinsteşte memoria a doi chimişti francezi : Pelletier şi Caventou, cari în Septembrie 1820 au făcut o descoperire ce-a salvat şi salvează încă viaţa a mii de persoane.

Inainte de 1820, chinina nu era cunoscută sub forma ei actuală şi se vorbea şi mai puţin de întrebuinţarea ei în lupta contra boalei celei mai de temut din câte există pe lume : paludismul. Omenirea datoreşte acestor doi francezi întrebuinţarea acestui produs natural ca remediu contra paludismului, remediu care se afirmă din zi în zi mai mult.

De când Comisia Paludismului depe lângă Societatea Naţiunilor a publicat concluziile sale, după care doza de 0 grame 400 de chinină zilnic, stabilită în mod ştiinţific, este întrebuinţată cu succes pentru a preveni paludismul în toate regiunile impestate de malarie, — se apreciază din ce în ce mai mult valoarea acestui produs binefăcător. Şi aceasta desigur valorează mai mult decât o statue !

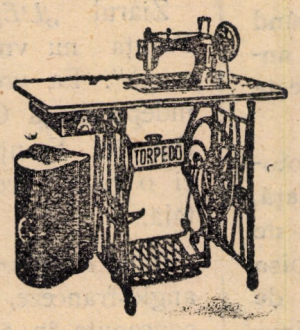
FRICŢIUNEA HORIA
la GRIPĂ • RĂCELI • NEVRALGII

Carnete de serviciu
pentru
servitori şi servitoare
bine aranjate şi legate se află de vânzare la
Librăria „Foaia Poporului"

O fabrică de tors lână
s'a deschis în comuna **Orlat**, jud Sibiu, sub firma Niţoiu şi Topârcean. Toarce la public şi cantităţi mici până la 10 kgr.. lână ţigaie şi ţurcană

TOT SOIUL
de lucrări de compactorie
Se confecţionează în cunoscutul mod solid cu preţuri moderate în
Compactoria K. MICHNAY
SIBIU, strada Honterus No.7
Institute, şcoli, birouri şi biblioteci primesc la comenzi mai mari preţuri avantajoase.
Rog o comandă de probă.

Maestru pentru sobe de teracotă
primeşte tot soiul de lucrări din această branşă şi în provincie. Execută lucrări noui şi reparaturi. Garantează lucru solid pe lângă preţuri moderate.
Carol Siegl, Sibiu, Strada Pielarilor Nr. 24 a.

Maşini de cusut TORPEDO
Fabricaţia HAID & NEU
livrează cu preţuri convenabile
Departamentul Maşinilor
al Reuniunii agricole săseşti din Transilvania
Sibiu, strada Sării Nr. 22
Telefon 100

De vânzare bulbi de narcise
5 bucăţi 1 Leu.
Se sădesc în lunile Octomvrie şi Noemvrie.
Sibiu, Str. Principele Nicolae 6.

Primăria Municip. Sibiu
Serviciul Eonomic Juridic
Nr. 9584/1939 14852

Publicaţiune

Joi, 30 Noemvrie 1939, ora 10 dimineaţa, se va ţine la Primăria Municipiului Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 2, camera 10, licitaţie publică a II-a, pentru procurarea unei maşini de incendiu şi unei autoscări.

Licitaţiunea se va ţine în conformitatea cu art. 88-110 inclusiv, din legea Contabilităţii Publice, regulamentul O. C. L. şi normele publicate în Monitorul Ofi cial Nr. 127 din 4 Iunie 1931.

Ofertanţii vor depune, pe lângă ofertă şi o garanţie de 5% din suma oferită, iar oferta se va face numai în conformitate cu caetele de sarcini, cari pot fi văzute zilnic, în orele de biurou, la Primăria susnumită, camera 26 a.

Sibiu, 9 Noemvrie 1939.
Primar,
ss. **Dr. Albert Dörr**
Secretar General,
ss. **Lucian D. Vulcu**

Dr. Nicolae Vlaicu
advocat în *Făgăraş*,
şi-a mutat biroul advocaţial în Sibiu, strada Carmen Sylva Nr. 12 14850

Un morar
pentru motor Diesel, trecut de 30 ani, sau dispensat dela militărie, se caută la moara din Săcădate, jud. Sibiu. A se adresa la D-na Susana Danin, Săcădate, p. u. Avrig. 14851

S'a perdut
un livret militar cu un ordin în alb No. 420, pe numele Mihail Dertscheni, Guşteriţa Strada Honterus No. 5.

S'a perdut
permisul de circulaţie de bicicletă No. 5348 pe numele Bilz Ion Sibiu strada Mitropolitul Dosofteiu No. 126, care se declară nevalabil. Permisul s'a perdut la gară. 14853

Plantaţia din toamnă
prindere sigură:
Cereţi catalogul nou
AMBROSI, FISCHER & CO.
Aiud, jud. Alba

De închiriat un local
mare, frumos, în plin centru al oraşului Blaj, pentru o prăvălie de manufactură şi fierărie, sau alte afaceri.
Informaţinni la Octavian Dragea, Blaj.

Calendarul Poporului
pe 1940
apare până la sfârşitul lunei Noemvrie
Comenzile să se adreseze la
Librăria „Foaia Poporului" Sibiu

O mare şi variată
Bibliotecă de împrumut
cu cărţi literare româneşti şi străine, moderne şi vechi
a deschis
Librăria „Foaia Poporului" Sibiu
Strada Regina Maria No. 57
Informaţii personale se dau fără nici o obligaţie